

<p style="text-align: center;">III UMA PIDO 1. JUUNIL 2013 VÕRO KUBIJAL KOORILAULÕ SÕNA' VÕRO KEELEN</p> <p>Tan omma' III Uma Pido laulõ sõna' võro keelen ja naidõ seletävä' tõlkõ' eesti kiilde. Laulu' omma' järjekõrran tähestigu perrä.</p> <p>Võrokeelitside laulõ kiil om eri laulõn tõistmuudu tuuperäst, et egän tekstin om tahetu alalõ hoita tuu kihlkunna kiilt, kost tekst vai tollõ autor peri om.</p>	<p style="text-align: center;">III UMA PIDO 1. JUUNIL 2013 VÕRU KUBIJAL KOORILAULUDE SELETAVAD TÕLKED EESTI KEELES</p> <p>Siin on kõigi III Uma Pido laulude sõnad võru keeles ja nende seletavad tõlked eesti keelde. Laulud on tähestikulisees järjekorras.</p> <p>Võrukeelsete laulude keel on lauluti erinev seetõttu, et igas tekstis on püütud hoida alles selle kihelkonna keelt, kust tekst või selle autor pärit on.</p>
<p style="text-align: center;">Esä taivan <i>Muusiga: Mari Amor</i> <i>Sõna': Artur Adson</i> <i>Sääde: Mari Amor</i></p> <p>Esä taivan, tii' nii, et latsil, kiä hummuku kuuli rühkvä', takan abitu' patsi', iin sinitse' nõnaksõ', huulil poolõlõ opitu' sõnaksõ', et latsil, kiä hummuku läävä' kuuli, vähämb puhus näkku tuisku ja tuuli.</p> <p>Tii' ka nii, et vihma nii pall'õ ei satas, tii' ka nii, et lummõ nii rohkõst ei satas, ent kui siski sa-i saa' ilma suurõmba saota, sõs suurilõ rohkõmb, vähämb latsilõ jaota!</p>	<p style="text-align: center;">Esä taivan <i>Muusika: Mari Amor</i> <i>Sõnad: Artur Adson</i> <i>Seade: Mari Amor</i></p> <p>Isa taevas, tee nii, et lastel, kes hommikul kooli rühivad, taga abitud patsid, ees sinised ninakesed, huultel pooleldi õpitud sõnakesed, et lastel, kes hommikul lähevad kooli, vähem puhuks näkku tuisku ja tuuli.</p> <p>Tee ka nii, et vihma nii palju ei sajak, tee ka nii, et lund nii rohkesti ei sajak, ent kui siiski sa ei saa ilma suurema sajuta, siis suurtele rohkem, vähem lastele jaota!</p>
<p style="text-align: center;">Hummogupalvõ <i>Muusiga ja sääde: Aare Kruusimäe</i> <i>Sõna': Kauksi Ülle</i></p> <p>R: No tere hummogust! Om illos päiv ja ma' tä häste müüdä taha saata. Hää lämmi valgõ päiv – las tulla'!</p> <p>Ilo, miä tä tuu, ma võta vasta ja naaratõh sõs jäl jaga vällä.</p> <p>Ma tunnõ, kuis süa ku käsikivi rõnnuh lõpmalda hääd mano jauhas.</p> <p>Ma terri vahtsit</p>	<p style="text-align: center;">Hommikupalve <i>Muusika ja seade: Aare Kruusimäe</i> <i>Sõnad: Kauksi Ülle</i></p> <p>R: No tere hommikust! On ilus päev ja mina ta hästi mööda tahan saata. Hea soe valge päev – las tulla!</p> <p>Ilu, mis ta toob, ma võtan vastu ja naeratades siis jälle jagan välja.</p> <p>Ma tunnen, kuidas süda kui käsikivi rinnus lõpmatult head juurde jahvatab.</p> <p>Ma teri uusi</p>

<p>otsi ja valva, et kur'ast saisma ilman tä ei jääs.</p>	<p>otsin ja valvan, et kurja tõttu seisma ilmaski ta ei jääks.</p>
<p style="text-align: center;">Imemaa <i>Muusiga ja sõna': Urvastõ khk</i></p> <p>Kiigu-liigu laivakõnõ, touka takast tuulõkõ. Läämi sinnä saardõ, saarõn omma saaja'.</p> <p>Sääl pini puhksõ pilli, sääl kass mängse kannõld, vana lammas laulsõ, tallõkõnõ tandsõ.</p>	<p style="text-align: center;">Imemaa <i>Muusika ja sõnad: Urvaste khk</i></p> <p>Kiigu-liigu laevakene, tõuka tagant tuulekene, Lähme sinna saarele, saarel on pulmad.</p> <p>Seal koer puhkus pilli, seal kass mängis kannelt, vana lammas laulis, tallekene tantsis.</p>
<p style="text-align: center;">Laul Võhandust <i>Muusiga ja sääde: Alo Ritsing</i> <i>Sõna': Aapo Ilves</i></p> <p>Võhandul olõ-õi väega suurt deltat. Tsillokõ õks vai paras.</p> <p>Salo päält, saarõ päält, Lüübnitsast, Lämmilt.</p> <p>Uma lätt õkva, a võõras käänd võlssi. Võrko jäät kimmäle, ku olõt varas.</p>	<p style="text-align: center;">Laul Võhandust <i>Muusika ja seade: Alo Ritsing</i> <i>Sõnad: Aapo Ilves</i></p> <p>Võhandul ei ole väega suurt deltat. Väike ikka või paras.</p> <p>Salu pealt, saare pealt, Lüübnitsast, Lämmi(järve)lt.</p> <p>Oma läheb otse, aga võõras keerab valesti. Võrku jääd kindlasti, kui oled varas.</p>

<p style="text-align: center;">Lodi tuu ja lodi vii <i>Sõna' ja muusiga: Aapo Ilves</i> <i>Sääde: Riivo Jõgi ja Aapo Ilves</i></p> <p>Lodi tuu ja lodi vii, tege rõõmsas priistani.</p> <p>Lodi tulõ, lodi lätt hüvält puult vai kura kätt.</p> <p>Puri paistus, tuukas tuult, lodjatsurri' priistan uut.</p> <p>Makus nuhe tõrva hõng, kalavõrgu', põh'aõng,</p> <p>kaubakuurma', küttepuu', inemese', leib ja suul.</p> <p>Nõsõs päiv vai paistus kuu, lodi vii ja lodi tuu.</p>	<p style="text-align: center;">Lodi toob ja lodi viib <i>Sõnad ja muusika: Aapo Ilves</i> <i>Seade: Riivo Jõgi ja Aapo Ilves</i></p> <p>Lodi toob ja lodi viib, teeb rõõmsaks sadama.</p> <p>Lodi tuleb, lodi läheb paremalt või vasakult poolt.</p> <p>Puri paistab, tuul tõukab, lodjapoisse sadam ootab.</p> <p>Magus hais, tõrva hõng, kalavõrgud, põhjaõng,</p> <p>kaubakoormad, küttepuud, inimesed, leib ja sool.</p> <p>Tõuseb päev või paistab kuu, lodi viib ja lodi toob.</p>
<p style="text-align: center;">Läämi kaemi! <i>Muusiga ja sääde: Piret Rips-Laul</i> <i>Sõna': Milvi Panga</i></p> <p>Läämi kaemi! Läämi kaemi, mis paistus! Läämi kullõmi, mis kuulus! Ei olõ' mi viil nännü', kohekotsilõ kägu tinavu pesä om tennü'. Ei olõ' meil jo aimugi, kohe tuu rääk jalgraa om sõknu' ja määndsele nurmõ tegünes kõtru.</p>	<p style="text-align: center;">Lähme vaatame! <i>Muusika ja sedae: Piret Rips-Laul</i> <i>Sõnad: Milvi Panga</i></p> <p>Lähme vaatame! Lähme vaatama, mis paistab! Lähme kuulame, mis kuuldub! Ei ole me veel näinud, kuhukohta kägu tänavu pesa on teinud. Ei ole meil ju aimugi, kuhu see rääk jalgraja on sõtkunud ja millisele põllule tekib kaunu.</p>
<p style="text-align: center;">Määne om seo maa <i>Muusiga: Jan Rahman</i> <i>Sõna': Jan Rahman</i> <i>Sääde: Tõnis Kõrvits</i></p> <p>Kiä om tuu verevä habõnaga Kasaritsa miis, kiä sõit Moskvitšiga?</p> <p>R: Määne om seo maa, miä taast edesi saa?</p> <p>Kost tulõ tuu pikk ja ruusanõ mulkliganõ tii, miä lõpõs Parmunukah?</p>	<p style="text-align: center;">Milline on see maa <i>Muusika: Jan Rahman</i> <i>Sõnad: Jan Rahman</i> <i>Seade: Tõnis Kõrvits</i></p> <p>Kes on see punase habemega Kasaritsa mees, kes sõidab Moskvitšiga?</p> <p>R: Milline on see maa, mis sest edasi saab?</p> <p>Kust tuleb see pikk ja kruusane auklik tee, mis lõpeb Parmu kandis?</p>

Ku suur om sääl Orava mõtsu seen tuu kahr,
kiä ründäs mehidsepakko?

Kelle lehmä' omma jõõ perve' kõik mualõ
trampnu,
sääl kon Mustjõgi Koivaga lätt kokko?

Mille om Haki külän ja ilmadu suurõ Luhasuu
pääl
õnnõ Läti mobiililevi?

Kos sais tuu vana ja saina seest välläkist
samblõga sann,
minkast laulõtas Tuulingu laulun?

Kohe viiäs mu vana' hirmsalõ ärä väsinü kundi',
ku ma ütškõrd ärä tast lää?

Kui suur on seal Orava metsades see karu,
kes ründab mesitarusid?

Kelle lehmad on jõe perved kõik mudaseks
trampinud
seal kus Mustjõgi Koivaga saab kokku?

Miks on Haki külas ja ilmatu suure Luhasoo peal
ainult Läti mobiililevi?

Kus seisab see vana ja seinä seest väljakistud
samblaga saun,
millest lauldakse Tuulingu laulus?

Kuhu viiakse mu vanad ja hirmsasti ära väsinud
kondid,
kui ma ükskord ära siit lähen?

Nõnda lauluga ma lähä

Muusiga: Sangaste ja Räpinä kihlkunna

rahvaviise perrä Koit Kirber

Sõna': Vallo Patrason

Sääd: Alo Ritsing

Tii om tummõ, tii om pümme,
mina lähä lauluga.
Ei ma pelgä, susi söögu',
mina jää iks elämä.
Minno ei võta ütski vägi,
olõ tukõv tammõpuu.
Olõ suur ja korgõ mägi,
olõ väikse latsõ suu.

Nõnda lauluga ma lähä,
tii om pikk ja keeruline.
Taivan tähe' imelidse' –
sinnä poolõ mina lähä.

Sääl om valgust, vabadust,
rõõmu rohkõt küllaga.
Sääl om pilkast pümedüst,
kost nuu' tähe' särävä'.
Sääl mu laulu' magasiva',
kui ma olli väiku miiss,
sis mu kallis vanaimä
laulsõ mullõ sjoda viit.

Nõnda lauluga ma lähen

Muusika: Sangaste ja Räpinä khk

rahvaviiside järgi Koit Kirber

Sõnad: Vallo Patrason

Seade: Alo Ritsing

Tee on tume, tee on pime,
mina lähen lauluga.
Ei ma karda, söögu hunt,
mina jään ikka elama.
Mind ei võta ükski vägi,
olen tugev tammepuu.
Olen suur ja kõrge mägi,
olen väikse lapse suu.

Nõnda lauluga ma lähen,
tee on pikk ja keeruline.
Taevas tähed imelised –
sinnapoole mina lähen.

Seal on valgust, vabadust,
rõõmu rohkõt küllaga.
Seal on pilkast pimedust,
kust nood tähed säravad.
Seal mu laulud magasid,
kui ma olin väike mees,
siis mu kallis vanaema
laulis mulle seda viit.

Oi, mul oll' väiku vellekene
Muusiga ja sõna': Karula khk

Oi, mul oll' väiku vellekene,
tibõrikku till' ukõnõ,
sattõ ta kaivu kaalani
ja oiõ säält vällä olõni.
Maalt ta korjas' maasikid,
liiva päältä linnukid.
Maasikist sai majakõnõ,
linnukist sai liinakõnõ.
Müüdä sõidi' suurõ' saksa',
müüdä reise' Riia herrä',
küsitelli', nõvvatõlli':
„Kas seo om suuri soolaliina
vai om iks rikas Riia liina?“
„Ei olõ' rikas Riia liina,
ei olõ' suuri soolaliina –
seo om iks santõ sannakõnõ,
vaestõlatsi var'ukõnõ.“

Oi, mul oli väike vennakene
Muusika ja sõnad: Karula khk

Oi, mul oli väike vennakene,
tibatillukene,
kukkus ta kaevu kaelani
ja ujus sealt välja õlgadeni.
Maa pealt ta korjas maasikaid,
liiva pealt lillakaid (marjasort) .
Maasikatest sai majakene,
lillakatest sai linnakene.
Mööda sõitsid suured saksad,
mööda reisisid Riia härrad,
küsisid ja nõudsid (vastust):
„Kas see on suur soolalinn
või on hoopis rikas Riia linn?“
„Ei ole rikas Riia linn,
ei ole suur soolalinn –
see on ikka (see) santide saunakene,
vaestelaste varjualune.“

Ood Uma Pido rahvalõ
Muusiga ja sääde: Alo Ritsing
Sõna': Evar Saar

Maid pidivä esä' ja esä' ja esä'.
Sõna tõsõga ütelden – maa pidi meid.
Tan orgõn ja mõtsu seen rian omma' pesä',
kost tulnu om näitlejä, pankur ja beib.

Kodo avit' meid vällä lakja mailma,
suidsulihaga tugõsi tudõngi pääd.
Ku tõnõkõrd jäietki mõistmisõst ilma,
nüüt põhjuisi mõistat ja meelen piät hääd.

Nii hää, ku saat kõnõlda Võromaa keelen
ja trehvätä uibu vai pedäjä man,
et tõsõlpuul Atlandi lumpi sais meelen:
om puulpäävä õdak, nüüt kütetäs sann.

Mis tollõst, et kunagi kõik läämi hauda,
jääs alalõ maa, miä mäletäs meid.
Ku keskkotus kimmäs, sõs ladvaki laulva',
ku jalg putus Võromaa ruusatsit teid.

Ood Uma Pido rahvale
Muusika ja seade: Alo Ritsing
Sõnad: Evar Saar

Maid pidasid isad ja isad ja isad.
Teistmoodi õeldes – maa pidas meid.
Siin orgude ja metsade sees reas on pesad,
kust tulnud on näitleja, pankur ja beib.

Kodu aitas meid välja laia maailma,
suitsulihaga toetas tudengi pead.
Kui teinekord jäidki mõistmisest ilma,
nüüd põhjusi mõistad ja meeles pead head.

Nii hea, kui saad rääkida Võromaa keeles
ja trehvata õunapuu või männi juures,
et teisel pool Atlandi lompi püsib meeles:
on laupäeva õhtu, nüüd köetakse sauna.

Mis sellest, et kunagi kõik läheme hauda,
jäab alles maa, mis mäletab meid.
Kui keskkotus on kindel, siis ladvadki laulavad,
kui jalg puutub Võromaa kruusaseid teid.

<p style="text-align: center;">Pristan <i>Muusiga: Aapo Ilves, Triin Tõemäe</i> <i>Sõna': Aapo Ilves</i> <i>Säade: Siim Aimla</i></p> <p>Õdagu veereh vii... Kuis ma saa, miä ma tii?</p> <p>Taivas viih – tähti näe... Kuis ma saa, koes ma lää?</p> <p>Priistanih lotja kae, sjooga siist ärä' pae.</p> <p>Valla hiuss, purrih puhk, hengest mua vällä uht.</p> <p>Lodi tuu, lodi vii, likõ pääl om tä tii.</p> <p>Ja ku pääl ilmal tiir jõvva jäl priistani.</p>	<p style="text-align: center;">Pristan <i>Muusika: Aapo Ilves, Triin Tõemäe</i> <i>Sõnad: Aapo Ilves</i> <i>Seade: Siim Aimla</i></p> <p>Õhtul vee ääres... Kuidas ma saan, mis ma teen?</p> <p>Taevas vees – tähti näen... Kuidas ma saan, kuhu ma lähen?</p> <p>Sadamas lotja vaatan, sellega siit ära põgenen.</p> <p>Lahti juuksed, purjedes puhub, hingest muda välja uhub.</p> <p>Lodi toob, lodi viib, märja peal on ta tee.</p> <p>Ja kui peal ilmal tiir jõuan jällegi sadamasse.</p>
<p style="text-align: center;">Protõstiirmise laul <i>Muusiga ja säade: Erki Meister</i> <i>Sõna': Aapo Ilves</i></p> <p>Postkontor kinni' pantu ja aoleht kah käü-ei' ja poodi mant om kaonu tuu Vello, kiä tan jõi.</p> <p>Tuu arvada' om tollõ, et müüjä Suumõ läts´. Läts´ kõrras, a no kõnõldas, täl niigrega om lats.</p> <p>Vai jummal! Värgi' tulõ tetä' kõrda! Elo tulõ tetä' kõrda!</p>	<p style="text-align: center;">Protesteerimise laul <i>Muusika ja seade: Erki Meister</i> <i>Sõnad: Aapo Ilves</i></p> <p>Postkontor kinni pandud ja ajaleht ei käi ja poodi juurest kadunud see Vello, kes siin jõi.</p> <p>See arvata on sellepärast, et müüja Soome läks. Läks korraks, aga nüüd räägitakse, et tal neegriga on laps.</p> <p>Oi jumal! Asjad tuleb teha korda! Elu tuleb teha korda!</p>

Ja koolitarõst müüda
ku kõnni, pelgä tuud,
et tarõ satas sälgä
ku tormi murrõt puu.

Ja Treffnerihe latsõ'
om opma püvvetü
ja tarõ katõ õuro iist
om maaha müvvetü.

Vai jummal!
Mille mii' ei saa' rahun ellä' umal maal?
Ja no mille iist jälki koton olõ-õi miist?
Värgi' tulõ tetä' kõrda!
Elo tulõ tetä' kõrda!

Ku tiiäs, mis saa mäkist?
No arvada, et naa' võtt
kiäki lakja käksi,
ku mõtsa', jõõ' ja suu'
kõik lüvväs kilekotti
ja tsillukõsõ raha iist
siis ulle püvvetäs.

Vai jummal!
Mille mii' ei saa' rahun ellä' umal maal?
Ja no mille iist jälki koton olõ-õi miist?
Värgi' tulõ tetä' kõrda!
Elo tulõ tetä' kõrda!
Ja ku kõrda tuud ei saa',
esi' läämi' Tuupääle luvvaga!

Ja koolitarest mööda
kui kõnnin, kardan seda,
et tare kukub selga
kui tormist murtud puu.

Ja Treffnerisse lapsed
on õppima püütud
ja tare kahe euro eest
on maha müüdüd.

Oi jumal!
Miks me ei saa rahus elada omal maal?
Ja no mispäraast jälle kodus ei ole meest?
Asjad tuleb teha korda!
Elu tuleb teha korda!

Kui teaks, mis saab mägedest?
Arvata on, et need võtab
keegi laiali tassida,
kui metsad, jõed ja sood
kõik topitakse kilekotti
ja tillukese raha eest
siis lolle püütakse.

Oi jumal!
Miks me ei saa rahus elada omal maal?
Ja no mispäraast jälle kodus ei ole meest?
Asjad tuleb teha korda!
Elu tuleb teha korda!
Ja kui korda seda ei saa,
ise läheme Toompeale luuaga!

Puupää rock'n'roll
Muusiga: Jan Rahman
Sõna': Jan Rahman
Säädni: Ahti Bachblum

Ma lätsi ijä pääle ijä pääle ijä pääle
ma lätsi ijä pääle ijä pääle ijä pääle
sääl sattõ pää pääle pää pääle pää pääle
sääl sattõ pää pääle pää pääle pää pääle
ma lätsi ijä pääle, sääl sattõ pää pääle
sääl sattõ maaha.

Ma lätsi rii pääle rii pääle rii pääle
ma lätsi rii pääle rii pääle rii pääle
säält sattõ tii pääle tii pääle tii pääle
säält sattõ tii pääle tii pääle tii pääle
ma lätsi rii pääle, säält sattõ tii pääle
säält sattõ maaha.

Puupea rock'n'roll
Muusika: Jan Rahman
Sõnad: Jan Rahman
Seade: Ahti Bachblum

Ma läksin jää peale jää peale jää peale
ma läksin jää peale jää peale jää peale
Seal kukkusin pea peale pea peale pea peale
seal kukkusin pea peale pea peale pea peale
Ma läksin jää peale, seal kukkusin pea peale,
seal kukkusin maha.

Ma läksin ree peale ree peale ree peale
ma läksin ree peale ree peale ree peale
Sealt kukkusin tee peale tee peale tee peale
ma läksin ree peale ree peale ree peale
sealt kukkusin tee peale tee peale tee peale
sealt kukkusin maha.

Ma lätsi kuu pääle kuu pääle kuu pääle
ma lätsi kuu pääle kuu pääle kuu pääle
säääl sattõ suu pääle suu pääle suu pääle
säääl sattõ suu pääle suu pääle suu pääle
ma lätsi kuu pääle, säääl sattõ suu pääle
säääl sattõ maaha.

Ma läksin kuu peale kuu peale kuu peale
ma läksin kuu peale kuu peale kuu peale
seal kukkusin suu peale suu peale suu peale
seal kukkusin suu peale suu peale suu peale
ma läksin kuu peale, seal kukkusin suu peale
seal kukkusin maha.

Rannitsakandja

*Muusiga ja sääde: Piret Rips-Laul
Sõna': Contra*

Rannitsat ma taha õkvalt
päävä' läbi tassi.
Esä krats tuu pääle kukalt:
poig pääst lännü sassi,

mis sa päävä' läbi, hodo,
niida kõvva rassit?
Avitas, ku koolist kodo
rannitsat sa tassit!“

A ma hinnäst küll ei petä',
vihka perräandmist –
tulõvaasta tahas tetä'
joba naasõkandmist!

Ma ei kullõgi ti naaru,
mul kõik mõtõld läbi:
joba maast ma valla kaalu'
jõvva naabritädi.

Lohvkalt viska ola pääle
tõõsõ klassi Kirke,
latskõnõ küll om tuu pääle
kuiki väega tikõ.

A ma tiiä, et tuu mimm ämp
ei saa' olla' kuri,
ku tä tund, et kõgõ kimmämb
kotas om mu turi.

Ranitsakandja

*Muusika ja seade: Piret Rips-Laul
Sõnad: Contra*

Ranitsat ma tahan lausa
päevad läbi tassida.
Isa kratsib aina kukalt:
poeg peast läinud sassi,

mis sa päevad läbi, jobu,
nõnda palju rassid?
Piisab sest, kui koolist koju
ranitsat sa tassid!“

Kuid ma ennast küll ei peta,
vihkan järgiandmist –
uuel aastal tahaks teha
juba naisekandmist!

Ma ei kuulagi te naeru,
mul kõik mõeldud läbi:
juba maast ma üles tõsta
jõuan naabritädi.

Lõdvalt viskan õla peale
teise klassi Kirke,
tütarlaps küll on seepeale
nagu väga tige.

Kuid ma tean, et see mimm enam
ei saa olla kuri,
kui ta tunneb – kõige kindlam
koht on minu turi.

Roosi istõ vangitornin
Muusiga ja sõna':rahvalik
Sääde: Ahti Bachblum

Roosi istõ vangitornin,
aig oll' ikäv uuta'.
Nägi essä kõndivat
müüdä mere randa.

Kulla esä, kallis esä,
lunasta' mu vällä!

Minka ma su lunasta?
Mul ei olõ' varra.

Sul um kotun kolm täkku,
panõ' üts neist pandis!

Parõmb jätä Roosi vangi,
kui ma uma täku panõ.

Roosi istõ vangitornin,
aig oll' ikäv uuta'.
Nägi immä kõndivat
müüdä mere randa.

Kulla imä, kallis imä,
lunasta' mu vällä!

Minka ma su lunasta?
Mul ei olõ' varra.

Sul um kotun kolm lehmä,
panõ' üts neist pandis!

Parõmb jätä Roosi vangi,
kui ma uma lehmä panõ.

Roosi istõ vangitornin,
aig oll' ikäv uuta'.
Nägi velle kõndivat
müüdä mere randa.

Kulla veli, kallis veli,
lunasta' mu vällä!

Minka ma su lunasta?
Mul ei olõ' varra.

Sul um kotun kolm mõõka,
panõ' üts neist pandis!

Parõmb jätä Roosi vangi,
kui ma uma mõõga panõ.

Roosi istus vangitornis
Muusika ja sõnad: rahvalik
Seade: Ahti Bachblum

Roosi istus vangitornis,
aeg oli igav oodata.
Nägi isa kõndivat
mööda mereranda.

Kulla isa, kallis isa,
lunasta mind välja!

Millega ma sind lunastan?
Mul ei ole vara.

Sul on kodus kolm täkku,
pane üks neist panti!

Parem jätan Roosi vangi,
kui ma oma täku (panti) panen.

Roosi istus vangitornis,
aeg oli igav oodata.
Nägi ema kõndivat
mööda mereranda.

Kulla ema, kallis ema,
lunasta mind välja!

Millega ma sind lunastan?
Mul ei ole vara.

Sul on kodus kolm lehma,
pane üks neist panti!

Parem jätan Roosi vangi,
kui ma oma lehma (panti) panen.

Roosi istus vangitornis,
aeg oli igav oodata.
Nägi venda kõndivat
mööda mereranda.

Kulla vend, kallis vend,
lunasta mind välja!

Millega ma sind lunastan?
Mul ei ole vara.

Sul on kodus kolm mõõka,
pane üks neist panti!

Parem jätan Roosi vangi,
kui ma oma mõõga (panti) panen.

Roosi istõ vangitornin,
aig oll' ikäv uuta'.
Nägi sõsard kõndivat
müüdü mere randa.

Kulla sõsar, kallis sõsar,
lunasta' mu vällä!

Minka ma su lunasta?
Mul ei olõ' varra.

Sul um kotun kolm sõrmust,
panõ' üts neist pandis!

Parõmb jätä Roosi vangi,
kui (ma) uma sõrmusõ panõ.

Roosi istõ vangitornin,
aig oll' ikäv uuta'.
Nägi peigmiist kõndivat
müüdü mere randa.

Kulla peigmiis, kallis peigmiis,
lunasta' mu vällä!

Minka ma su lunasta?
Mul ei olõ' varra.

Sul um meren kolm laiva,
panõ' üts neist pandis!

Parõmb panõ laiva pandis,
kui ma Roosi vangi jätä.

Esä täku' saisma jäägu'
keset künnüaigu!
Imä lehmä' kinni' jäägu'
keset hainaaigu!
Velle mõõga' katski mingü'
keset sõatapõlust!
Sõsara sõrmusõ' purus mingü'
keset kihlusaigu!
Peigmehe laiva' sõitma mingü'
müüdü mere randa!

Roosi istus vangitornis,
aeg oli igav oodata.
Nägi õde kõndivat
mööda mereranda.

Kulla õde, kallis õde,
lunasta mind välja!

Millega ma sind lunastan?
Mul ei ole vara.

Sul on kodus kolm sõrmust,
pane üks neist panti!

Parem jätan Roosi vangi,
kui ma oma sõrmuse (panti) panen.

Roosi istus vangitornis,
aeg oli igav oodata.
Nägi peigmeest kõndivat
mööda mereranda.

Kulla peigmees, kallis peigmees,
lunasta mind välja!

Millega ma sind lunastan?
Mul ei ole vara.

Sul on merel kolm laeva,
pane üks neist panti!

Parem panen laeva pandiks
kui oma Roosi vangi jätan.

Isa täkud seisma jäägu
keset künniaega!
Ema lehmä kinni jäägu
keset heinaaega!
Venna mõõgad katki mingü
keset sõjataplust!
Õe sõrmused puruks mingü
keset kihlusaega!
Peigmehe laevad sõitma mingü
mööda mereranda!

<p style="text-align: center;">Siilikene pallõl' siiga <i>Muusiga: Mari Kalkun</i> <i>Sõna': Milvi Panga</i></p> <p>Siilikene pallõl' siiga: „Tulõ' kähku, läämi' Riiga. Sääl om terve' jõõtäis piimä. Minnu ei piä' sällän viimä, virka vöörü, tsõõrik piiga. Küll või mi elu sujudõ, ku saami' piimän ujudõ.“</p>	<p style="text-align: center;">Siilikene palus siiga <i>Muusika: Mari Kalkun</i> <i>Sõnad: Milvi Panga</i></p> <p>Siilikene palus siiga: „Tule ruttu, lähme Riiga. Seal on terve jõetäis piima. Mind ei pea sa seljas viima, virgalt veeren, (olen) ümar piiga. Küll võib me elu sujuda, kui saame piimas ujudõ.“</p>
<p style="text-align: center;">Taivaheminek <i>Muusiga ja sääde: Piret Rips-Laul</i> <i>Sõna': Raimond Kolk</i></p> <p>Tõsõst ilmast linnanud inglikese' siia'. Minnu pistü vinnanud, tahtva' ärä' viia'.</p> <p>Kuigi maailm magari, esi' olli üllen. Tsirgukõnõ tsagasi vällän saina küllen.</p> <p>Miil oll' musta tõpõ täis, ritsik kapstakausin. Kaiõ: ingli hõpõkäüss kenäkeiste krausin.</p> <p>Mõtli, mis kõik tähendäs taiva puhas elu. Minu halva vähendäs laulukoori helü.</p> <p>Olõ päälpuul katusõid varsti vana vatõr. Võta vasta patusõid, sällän uhkõ satõr.</p>	<p style="text-align: center;">Taevasseminek <i>Muusika ja seade: Piret Rips-Laul</i> <i>Sõnad: Raimond Kolk</i></p> <p>Teisest ilmast lennanud inglikesed siia. Mind nad püsti vinnanud, tahavad ära viia.</p> <p>Kuigi maailm magas, ise olin üleval. Linnukene toksis väljas seina küljes.</p> <p>Meel oli musta tõbe täis, ritsikas kapsakausis. Vaatasin: ingli hõbevarrukas kenasti puhvis.</p> <p>Mõtlesin, mida kõike tähendab taeva puhas elu. Minu halba vähendab laulukoori heli.</p> <p>Olen pealpool katuseid varsti vana vader. Võtan vastu patuseid, seljas uhke saterkuub.</p>

<p style="text-align: center;">Uni <i>Muusiga: Jan Rahman, Aapo Ilves</i> <i>Sõna': Jan Rahman</i> <i>Sääde: Siim Aimla</i></p> <p>Tassa tuulõkõnõ puhk, hütsist verevist saa tuhk, hainamaa päält ärä hain juusk ja vasta tulõ sain.</p> <p>R: Karga üles, mis sa makat, kiäki laul su aia takah. Üüü...</p> <p>Ratas veerüs müüdü tiid, suunatulba' üteh vii, ketipini, timä maka ja ei joosõki näil takah.</p> <p>Taivah lindas eelevants, timä kõrval tsiga tands, pilvi pääl kass nurru lüü, ilm lätt pümmes, tulõ üü.</p> <p>Aia takah, kõik jääs vakka, maka', maka', ma' ka maka.</p>	<p style="text-align: center;">Uni <i>Muusika: Jan Rahman, Aapo Ilves</i> <i>Sõnad: Jan Rahman</i> <i>Seade: Siim Aimla</i></p> <p>Tasa tuulekene puhub, punastest sütest saab tuhk, heinamaa pealt ära hein jookseb ja vastu tuleb sein.</p> <p>R: Karga üles, mis sa magad, keegi laulab su aia taga. Öööö...</p> <p>Ratas veereb mööda teed, suunatulbad kaasa viib, ketikoer, tema magab ja ei jooksegi neil taga.</p> <p>Taevas lendab elevant, tema kõrval siga tantsib, pilvede peal lööb kass nurru, ilm läheb pimedaks, tuleb öö.</p> <p>Aia taga, kõik jääb vakka, maga, maga, ma ka magan.</p>
<p style="text-align: center;">Vana varõs <i>Muusiga ja sääde: Eva Kalbus</i> <i>Sõna': Rihhard Iher</i></p> <p>Kõik lilli' ärä' häitsivä', ku suvi otsa sai; kõik linnu' ärä' lintisiva', a vana varõs jäi.</p> <p>Siist kandist varõs linnada', kae', kohegi es vôi': täl rõugu' olli hinnada', ku tuulõ' lumõ tõi'. Puul kuulust Võro liinakõist kõik kõrran hoita' oll' ja pall'o hingepiinakõist säält Kasaritsast tull'.</p> <p>Kah Võromõisal, Kirepääl ja Liitva vōpistul tull' hoita' silmä, kõrva pääl ku rahaunikul. Ku üleültse mõtõlda': Kos sa iks kotost läät?! Et Ahvrikahe? Mõtõlda'! Mis hääd sa säält külh saat?!</p> <p>Ja palmipuu'? Ma mõtlõ nii, mis puu' nuu' ummava': ei löüdü' õigõt ossagi, et pääle linnada'! A siin kõik saisva' trutsakun: kõiv, katai, petäi, kuus. Ku trumbi' üten nutsakun ja egäüts ku tuus!</p>	<p style="text-align: center;">Vana vares <i>Muusika ja seade: Eva Kalbus</i> <i>Sõnad: Rihhard Iher</i></p> <p>Kõik lilled ära õitsesid, kui suvi otsa sai; kõik linnud ära lendasid, aga vana vares jäi.</p> <p>Siit kandist vares lennata, tead, kuhugi ei võinud: tal rõugud olid hinnata, kui tuuled lume tõid. Pool kuulsat Võru linnakest kõik korras hoida oli ja palju hingepiinakest sealt Kasaritsast tuli.</p> <p>Ka Võrumõisal, Kirumpääl ja Liitva vōsal tuli hoida silma, kõrva peal kui rahahunnikul. Kui üleüldse mõtelda: Kuhu sa ikka kodust lähed?! Et Aafrikasse? Mõtelda! Mis head sa sealt küll saad?!</p> <p>Ja palmipuud? Ma mõtlen nii, mis puud need on: ei leidu õiget oksagi, et peale lennata! Aga siin kõik seisavad puntras: kask, kadakas, mänd, kuusk, kui trumbid ühes patakas ja igäüks kui tuus!</p>

<p style="text-align: center;">Võro kiil <i>Muusiga ja sõna': Aapo Ilves</i> <i>Sääde: Andres Määr ja Aapo Ilves</i></p> <p>Kon om tuu lump, kon kunna' umma'? Tan, tan, sanna man, tan om tuu lump, kon kunna' umma'.</p> <p>Kiä tuu õdagu mõtsaraal praal? Kiä tuu tan õdagu mõtsaraal praal? Tan, tan, kakk ikk raal, timä tuu õdagu mõtsaraal praal. Uu-uu-uu, a midä tuust?</p> <p>Võro liin om ilmanaba, pinil om hand ja poodin om saba. Võro liin om ilmanaba, uu-uu-uu, a midä tuust?</p>	<p style="text-align: center;">Võru keel <i>Muusika ja sõnad: Aapo Ilves</i> <i>Seade: Andres Määr ja Aapo Ilves</i></p> <p>Kus on see tiik, kus konnad on? Siin, siin, sauna juures, siin on see tiik, kus konnad on.</p> <p>Kes see õhtul metsarajal praalib? Kes see siin õhtul metsarajal praalib? Siin, siin, kakk nutab teel, tema see õhtul metsarajal praalib. Uu-uu-uu, aga mis sellest?</p> <p>Võru linn on ilmanaba, koeral on händ ja poes on saba. Võru linn on ilmanaba, uu-uu-uu-, aga mis sellest?</p>
<p style="text-align: center;">Võromaa laulu' <i>Muusiga ja sääde: Priit Pajusaar</i> <i>Sõna': Aapo Ilves</i></p> <p>Kaegõ perrä, ku illos om tan ellä': Võromaa mi mõtsu, mäkiga. Veere pääl, olla' tan om hää! Uma kiil ja midägi om viil...</p> <p>Haanimehe' veivä' lubjakivve, kavvõlt tervüsi tõi kõnõtraat, sepä mant sait hobõsõlõ ravva'. Elo paistu illos, üteli' taat.</p> <p>Täämbätselgi pääväl ärä' tsiuna'. Munamäe pääl valvas korgõ torn. Ilmasamba muudu säetü kaema: võro laulõ alalõ kas om?</p> <p>Varjuliidsi puiõ ala saisma alal viil om jäänü vana sann. Tsirgu' tsiidsitäse' üle taiva: võro laulu' omma' olõman!</p> <p>Kiäki kõva helüga ei ikõ' - kuigimuudu õks jo läbi saat! Veere pääl om hoitu võro väke, valvatu ja kaitstu Eestimaad.</p>	<p style="text-align: center;">Võrumaa laulud <i>Muusika ja seade: Priit Pajusaar</i> <i>Sõnad: Aapo Ilves</i></p> <p>Vaadake järele, kui ilus on siin elada: Võrumaa me metsade, mägedega. Ääre peal, olla siin on hea! Oma keel ja midagi on veel...</p> <p>Haanjamehed viisid lubjakive, kaugelt tervisi tõi telefon, sepa juurest said hobusele rauad. Elu paistis ilus, ütles taat.</p> <p>Tänaselgi päeval ära siuna. Munamäe peal valvab kõrge torn. Ilmasamba moodi seatud vaatama: võru laule alles kas veel on?</p> <p>Varjuliste puude alla seisma alles on jäänud vana saun. Linnud sidistavad üle taeva: võru laulud on olemas!</p> <p>Keegi kõva häälega ei nuta/kurda - kuidagi ju ikka läbi/hakkama saad! Ääre peal on hoitud võro väge, valvatud ja kaitstud Eestimaad.</p>

Üü tulõk

Muusiga: Mari Kalkun

Sõna': Enn Tuuling

Säade: Piret Rips-Laul

Päiv mõtsa ladvul palanu om ammu',
tast pall'alt tulõasõ' järke jäänü,
kon leegitsäse' hüdse', muu kõik häönü.

Siss kostva' mõtsast väega vaiksõ' sammu':
üts naanõ tulõ, musta' rõiva' sälän –
tuu om vast üü, sest ilm lätt pümmess välän.

Ku hindäst avanõsõ' taivaluugi'
ja nätä' nüüt om apar taivaaid,
täüs häitsmin moonilille vereväid,
mis paistva' nigu tulõsilma' puugi.

Kui uma tarõussõ valla muugi,
näe: aknõ takan hele valgus sai –
suur päevalill kesk taiva hainamaid
om länü häitsmä. Tuld nüüd läütä-i pruugi'.

Öö tulek

Muusika: Mari Kalkun

Sõnad: Enn Tuuling

Seade: Piret Rips-Laul

Päike metsa latvadel on ammu (ära) põlenud
temast järgi on jäänud üksnes tulease,
kus leegitsevad söed, muu (on) kõik hävinud.

Siis kostavad metsast väga vaiksed sammud:
üks naine tuleb, mustad riided seljas –
see on vist öö, sest ilm läheb väljas pimedaks.

Kui iseendast avanevad taevaluugid
ja näha on nüüd avar taevaaed,
täis õitsevaid moone punaseid,
mis paistavad kui krati tulesilmad.

Kui ma oma toaukse lahti muugin,
näen: akna taga on hele valgus –
suur päevalill keset taeva heinamaid
on läinud õitsema. Tuld nüüd läita ei pruugi.